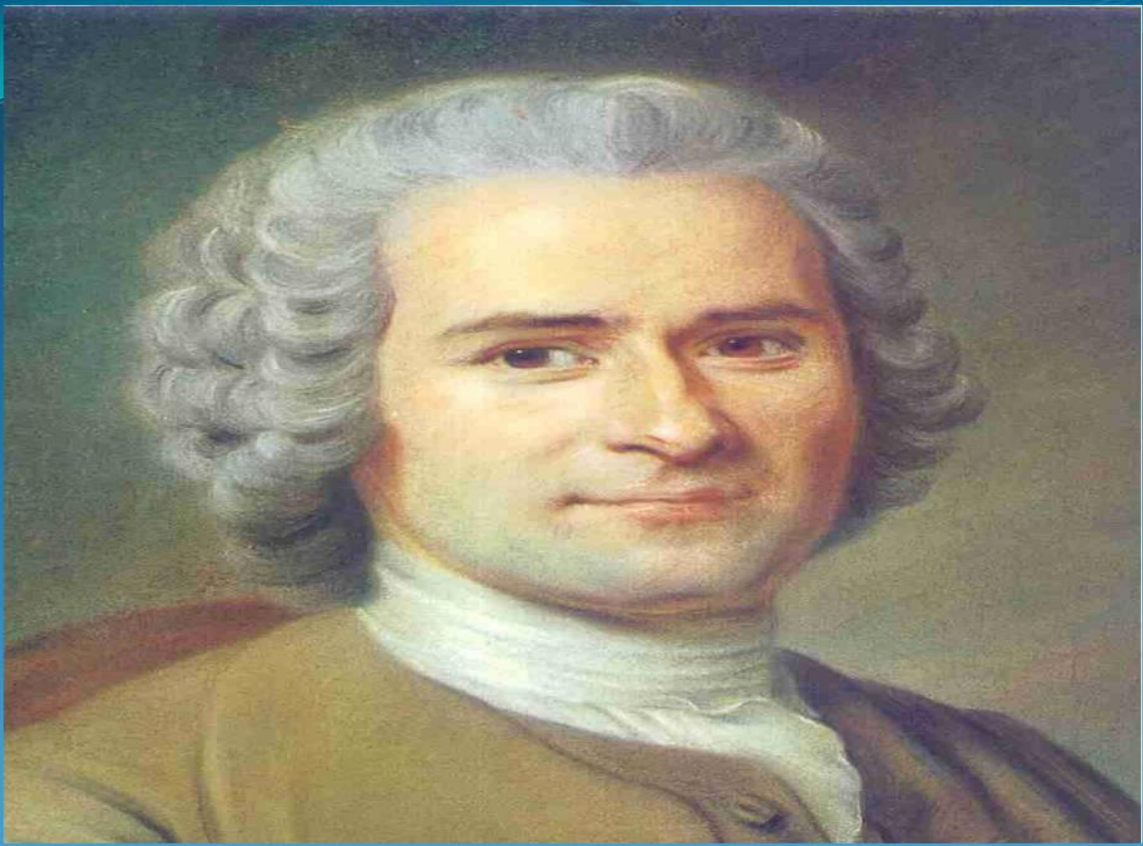

- PHILOSOPHYCAL AND SOCIOLOGICAL FOUNDATIONS OF EDUCATION 21-03-2016

- UNIT – 2 : PHILOSOPHY AND EDUCATION
- **2.3 – CONTRIBUTION OF WESTERN & INDIAN PHILOSOPHERS :**
- * **WESTERN PHILOSOPHERS :**

1. **JOHN DEWEY**
2. **ROUSSEAU**

- **INDIAN PHILOSOPHERS :**

1. **M.K.GANDHI**
2. **RABINDRANATH TAGORE**

- **J. KRISHNAMURTHY**

Contribution of Rousseau

- His stress on the concrete led to ‘Learning by doing’.
- Rousseau anticipated the modern Heuristic Method when he declared the child as a ‘discoverer’.
- Showed the way to the teacher that he must study the child thoroughly.
- His conceptions of freedom, growth, interest and activity are note worthy in educational theory and practice.
- His Sense training Method was effective.
- Limited scope for learning from nature.
- Rousseau believed in freedom, and in the absence of any restraint.
- To allow the child to suffer the natural results of his acts.

ಮೇಲೆ ವಿವರಿಸಿದ ರೂಸೋನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕೊಡುಗೆಗಳು ಅವನೊಬ್ಬ ಶ್ರೇಷ್ಟ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರನೆಂಬುದನ್ನು ಸುಸ್ಪಷ್ಟಪಡಿಸುವವು. ಎಮಿಲಿ ಗ್ರಂಥವು ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿಯೇ ಶ್ರೇಷ್ಟವಾದ ಗ್ರಂಥವೆಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲ್ಪಟ್ಟಿದೆ. ಶಾಲಾ ಸಾಮ್ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಈ ಗ್ರಂಥವು **‘ಮ್ಯಾಗ್ನ ಕಾರ್ಟಾ’** ಎಂಬ ಪ್ರಖ್ಯಾತಿಯನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ.

HISTOIRE
NATURELLE.

PREMIER DISCOURS.

De la manière d'étudier & de traiter l'Hiſtoire Naturelle.

L'HISTOIRE Naturelle priſe dans toute ſon étendue, eſt une Hiſtoire immenſe, elle embraſſe tous les objets que nous préſente l'Univers. Cette multitude prodigieuſe de Quadrupèdes, d'Oiſeaux, de Poiſſons, d'Inſectes, de Plantes, de Minéraux, &c. offre à la curioſité de l'eſprit humain un vaſte ſpectacle, dont l'enſemble eſt ſi grand, qu'il paroit & qu'il eſt en effet inépuiſable

A ij

❑ಒಟ್ಟಾರೆಯಾಗಿ ರೂಸೋ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ನೀಡಿರುವ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಕೋಡುಗೆಗಳೆಂದರೆ :

ಆಧುನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪಿತಾಮಹನಾದ ರೂಸೋ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ನೀಡಿರುವನು. ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ತಿಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

- ✓ ಜೀನ್ ಜ್ಯಾಕ್ ರೂಸೋ ಮಗುವಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಹಂತಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಲಕ್ಷಣಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಹಂತಕ್ಕೂ ವಿಶಿಷ್ಟವಾದ ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ರಮವನ್ನು ವಿಧಿಸಿರುವನು.
- ✓ ಅವನು ಆಧುನಿಕ ಮನೋವಿಜ್ಞಾನದ ಪುರೋಗಾಮಿಯಾಗಿರುವನು.
- ✓ ಅವನು ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ನವೀನ ಪದ್ಧತಿಗಳಾದ ಕ್ರೀಡಾ ಪದ್ಧತಿ, ಚಟುವಟಿಕೆಯ ಪದ್ಧತಿ, ಸಮಸ್ಯಾ ಪರಿಹಾರ ಪದ್ಧತಿ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಕಾಣಿಕೆಯಾಗಿ ನೀಡಿರುವನು.
- ✓ ಅವನು ಸ್ವತಂತ್ರ ವಾದ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಶಿಸ್ತನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿರುವನು.
- ✓ ಅವನು ಮಕ್ಕಳು ನೈಸರ್ಗಿಕ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ಕಲಿಯಲು ಪ್ರೋತ್ಸಾಹಿಸಿದನು.
- ✓ "ಅವನು ಮಾಡಿ ಕಲಿ, ನೋಡಿ ಕಲಿ" ಎಂಬ ತತ್ವಕ್ಕೆ ಮಹತ್ವವನ್ನು ನೀಡಿದನು.
- ✓ ಅವನು ಆಧುನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರವೃತ್ತಿಯ ತಳಹದಿಯನ್ನು ಹಾಕಿರುವನು.
- ✓ ಅವನು ಮೂರ್ತ ವಸ್ತುಗಳ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಒತ್ತಿ ಹೇಳಿರುವನು.

• ಶಿಕ್ಷಕನ ಪಾತ್ರ :

- ❖ ಶಿಕ್ಷಕನು ಬೋಧಕನಲ್ಲ ಅವನು ಕೇವಲ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕ.
- ❖ ಅವನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ನೇರವಾಗಿ ಬೋಧನೆ ಮಾಡದೆ ಅವರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಒದಗಿಸಬೇಕು.
- ❖ ಅವನು ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಕಲಿಯುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಅಭಿಪ್ರೇರಣೆ ಮಾಡಬೇಕು.
- ❖ ಅವನು ಸಾಮೂಹಿಕ ವರ್ಗಗಳನ್ನು ನಡೆಸಕೂಡದು. ಪ್ರತಿ ಮಗುವಿಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ನೀಡಬೇಕು.
- ❖ ಅವನು ಮಗುವಿನ ಕಲಿಯುವಿಕೆಯ ಮೇಲೆ ನಿಯಂತ್ರಣ ಹೇರಕೂಡದು ಹಾಗೂ ಅವನಿಗೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.
- ❖ Teacher is not a teach -her but he is a guider.
- ❖ To give a help for all but not give a direct guidance to children.
- ❖ To promote to the students for learning.
- ❖ Teacher do not take the group classes but he give a guidence for each children.
- ❖ To give a full freedom to students.

Methods of teaching

- Teaching Methods involved in a principles of Naturalism.
- Direct Experience and Observation.
- Teaching methods has Activity based.
- To have a Learning by doing method.
- To use more Learning Materials and also use of laboratory equipments.
- Provide opportunities to children from their own experience and not from books. " Let him (the child) not be taught science, social science, mathematics and other subjects, let him discover it.
- Provide sense training.

ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನ : 3rd class 04–02–2014

– ರೂಸೋವಿನ ಬೋಧನಾ ವಿಧಾನವು ನಿಸರ್ಗವಾದದ ತತ್ವಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

– ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಅನುಭವದ ಮೂಲಕ ಅರ್ಥಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

– ಬೋಧನೆಯು ಚಟುವಟಿಕೆಗಳ ಸಹಿತವಾಗಿರಬೇಕು.

– ಮಾಡುತ್ತಾ ಕಲಿ ಎಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು.

– ಉಪಕರಣಗಳ ಮೂಲಕ ಮತ್ತು ಪ್ರಯೋಗಗಳ ಮೂಲಕ ಬೋಧನೆ ಅಗತ್ಯ.

– ಗಣಿತ, ಇತಿಹಾಸ, ನೀತಿಶಾಸ್ತ್ರ, ಧಾರ್ಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ, ಭೂಗೋಳ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಧ್ಯಯನ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಅನುಭವಗಳ ಮೂಲಕ ಕಲಿಸಬೇಕು

– 'ಮಗುವಿನ ಮುಂದೆ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನಿಡಿ, ಅವುಗಳನ್ನು ಅವನೇ ಬಿಡಿಸಲಿ.

– ಅವನು ಸಂಶೋಧಿಸಲಿ, ಭೂಗೋಳ ಕಲಿಯುವುದಾದರೆ ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಹೊಲಗಳಲ್ಲಿ ತಿರುಗುವುದರಿಂದ, ಸೂರ್ಯ, ಚಂದ್ರ, ನೆಲ, ಜಲ ಮುಂತಾದವುಗಳ ನಿರೀಕ್ಷಣೆಯಿಂದ ಕಲಿಯುವುದು ಮಹತ್ವವಾದುದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾನೆ.

– ಇಂದ್ರಿಯಾನುಭವಗಳ ಮೂಲಕ ಕಲಿಕೆ ಪರಣಾಮಕಾರಿಯಾದುದು ಎಂಬ ತತ್ವವನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು.

- ✓ To provide opportunities to children from their own experience and not from books.
- ✓ To give an subjects information OR different curriculu after age of 15- like – Music, Drawing, Physical Science and Maths , then related to Employment.
- ✓ To give experience about Concept of Social relationships.
- ✓ To give education for girls like – to use of homely environment, Tailoring, Dancing etc.

Rousseau's Concept of Curriculum :

- ✓ To give Learning by doing activities.
- ✓ To provide playing method.
- ✓ To give development OR training of Senses is the important task of education. Senses are the gateway of knowledge.
- ✓ To give provision for aspects of related to Naturalism.
- ✓ To give most preference for Negative Education.

* **ಪಠ್ಯಕ್ರಮ :**

ರೂಸೋ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಕಾರವಾದ ನಿರ್ಧಿಷ್ಟವಾದ ಪಠ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ನಿರೂಪಿಸದಿದ್ದರೂ ಅದರ ಬಗ್ಗೆ ತನ್ನ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನೀಡಿರುವನು. ಅವುಗಳನ್ನು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಸಂಗ್ರಹಿಸಬಹುದು.

1. ಮಗುವಿಗೆ ಮಾಡುತ್ತಾ ಕಲಿಯಲು ಅವಕಾಶ ನೀಡಬೇಕು.
2. ಕ್ರೀಡಾ ಪದ್ಧತಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಬೇಕು.
3. ಪಠ್ಯಕ್ರಮದಲ್ಲಿ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯಗಳಿಗೆ ತರಬೇತು ನೀಡುವಂತಹ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರಬೇಕು.
4. ನೈಸರ್ಗಿಕ ಚಟುವಟಿಕೆಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಅವಕಾಶವಿರುವಂತಹ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಬೇಕು.
5. ನಕಾರಾತ್ಮಕ ಶಿಕ್ಷಣಕ್ಕೆ ಆಧ್ಯತೆ ನೀಡಲಾಗಿದೆ.
6. ಭಾಷೆ, ಇತಿಹಾಸ, ಭೂಗೋಳ ಮುಂತಾದ ವಿಷಯಗಳ ನೇರ ಪಾಠಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಬಾರದು.
7. ಮಗುವಿಗೆ 15 ವರ್ಷ ತುಂಬುತ್ತಿದ್ದಂತೆ ಭೌತಿಕ ವಿಜ್ಞಾನಗಳು, ಭಾಷೆ, ಗಣಿತ, ಸಂಗೀತ, ಕಲೆ, ಉದ್ಯೋಗ ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಬಹುದು.
8. ಸಾಮಾಜಿಕ ಸಂಬಂಧಗಳನ್ನು ಕಲಿಸಬೇಕು.
9. ಹೆಣ್ಣು ಮಕ್ಕಳ್ಲಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಔಧಾರ್ಯ, ಪ್ರೇಮ, ಅನುಕಂಪ ಮುಂತಾದ ಗುಣಗಳನ್ನು ಬೆಳೆಯಲು ನೃತ್ಯ, ಹೊಲಿಗೆ, ಹಾಗೂ ಗೃಹಕಾರ್ಯಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಮಾಡಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ.

ಹಂತಗಳು	ಅವಧಿ	ಗುರಿ	ಶಿಕ್ಷಣದ ವಿಧಾನ
1. ಶೈಶವಾಸ್ಥೆ Infancy stage	ಜನ್ಮದಾರಂಭದಿಂದ 5 ವರ್ಷ.	ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಗು ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿರಬೇಕು.	ಸರ್ವತಂತ್ರವಾದ ಪರಿಸರದಲ್ಲಿ ದೈಹಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಮಗುವಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು.
2. ಬಾಲ್ಯಾವಸ್ಥೆ Childhood stage	5 ವರ್ಷದಿಂದ 12 ವರ್ಷ	ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನ ಜ್ಞಾನಾರ್ಜನೆಗಳು ಆಗಬೇಕು.	ಮಗುವಿನ ಜ್ಞಾನೇಂದ್ರಿಯ ವಿಕಾಸಗೊಳ್ಳಲು ತರಬೇತಿ ನೀಡಬೇಕು.
3. ಕೌಮಾರ್ಯವಸ್ಥೆ Boyhood stage	12 ವರ್ಷದಿಂದ 15 ವರ್ಷ	ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನ ಭೌದ್ಧಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಬೇಕು.	ಮಗುವಿನ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳಿಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಬೋಧಿಸಬೇಕು. ಬೌದ್ಧಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಪ್ರಾಶಸ್ತ್ಯನೀಡಬೇಕು.
4. ಯೌವನಾವಸ್ಥೆ Adolescence stage	15 ರಿಂದ 20 ವರ್ಷ	ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನಲ್ಲಿ ಭಾವುಕತೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆ ನೈತಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಬೆಳೆಸಬೇಕು.	ಮಗುವಿಗೆ ನೈತಿಕ ಮತ್ತು ಧಾರ್ಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಬೇಕು. ಸ್ತ್ರೀಯರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಬೇಕು.
5. ಪ್ರೌಢಾವಸ್ಥೆ Youth stage	20 ವರ್ಷದಿಂದ	ಈ ಅವಧಿಯಲ್ಲಿ ಪೌರತ್ವದ ಪ್ರಜ್ಞೆ, ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆ, ನೈತಿಕ ಪ್ರಜ್ಞೆ ಮಗುವಿನಲ್ಲಿ ಬೆಳೆಸಬೇಕು.	ಮಗುವಿಗೆ ಜೀವನ ನಿರ್ವಹಣೆಗಾಗಿ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಬೇಕು.

ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಗುರಿಗಳು :

ರೂಸೋನ ಶಿಕ್ಷಣವು ಆಂತರಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯಾಗಿದ್ದು ಬಾಹ್ಯದಿಂದ ಒತ್ತಡ ಹೇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅನಿಶ್ಚಿತವಾದ ಭವಿಷ್ಯತ್ತಿಗಾಗಿ ಮಗುವನ್ನು ಅಣಿಗೊಳಸುವುದೇ ಶಿಕ್ಷಣ. ಜೀವನವೇ ಶಿಕ್ಷಣ. ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಬಾಲಕನಿಗೂ ತುಂಬು ಜೀವನ ನಡೆಸುವ ಸಾಮರ್ಥ್ಯ ಬರಬೇಕು. ಸಾಮಾನ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣದ ಗುರಿಯನ್ನು ರೂಸೋ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಪಂಚ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿ ವಿಭಾಗಿಸಿರುವನು. ಇದನ್ನು ಈ ಕೆಳಗಿನ ತಖ್ತೆಯ ಮೇರೆಗೆ ವಿವರಿಸಲಾಗಿದೆ.

Rousseau revolted against the traditional type of education to him, education of the fullest development of innate potentialities and powers in a **natural environment** in this **sense** is a process of **development** into an enjoyable. **Education for life.** Education such is a **life long process.**

Educational Principles of Rousseau :

- "***Education is manifestation of the divine perfection already in child is called Education***".
- To give an Education based on principle of naturalism.
- To give child - centered OR child - oriented learning.
- To give an Negative Education.
- To give Education of Autonomous development of individuality.
- To give an education for child to consider its Interest and age.
- To give an Education through playing method.
- To give Experience through Education.

• ರೂಸೋವಿನ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ತತ್ವಗಳು : 01–02–2014 (2nd Class)

1. "ವ್ಯಕ್ತಿ ತನ್ನ ಹುಟ್ಟಿನಿಂದಲೇ ಕೆಲವು ದೈವದತ್ತವಾದ ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಪಡೆದಿರುತ್ತಾನೆ. ಅವನಲ್ಲಿ ಅಡಗಿರುವ ಸುಪ್ತ ಶಕ್ತಿಯನ್ನು ಅವನ ಅಂತರಾಳದಿಂದ ಹುರಿದುಂಬಿಸಿ ಹೊರಕ್ಕೆ ತರುವುದು ಶಿಕ್ಷಣ"
2. ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ನೈಸರ್ಗಿಕ ತತ್ವದ ಮೇಲೆ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ನೀಡಬೇಕು.
3. ಶಿಶುಕೇಂದ್ರಿತ ಶಿಕ್ಷಣ ಬೆಳಕಿಗೆ ಬರಬೇಕು.
4. ಶಿಕ್ಷಣವು ನಕಾರಾತ್ಮಕವಾಗಿರಬೇಕು.
5. ಶಿಕ್ಷಣವು ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಜೀವನದ ಸಂತೋಷವನ್ನುಂಟುಮಾಡುವಂತಿರಬೇಕು. ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಸಹಜತೆ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದ ಪೂರ್ಣ ವಿಕಾಸವನ್ನು ಶಿಕ್ಷಣ ಹೊಂದಬೇಕು.
6. ಶಿಕ್ಷಣವು ಮಗುವಿನ ಯೋಗ್ಯತೆ ಹಾಗೂ ಬಯಕೆಗೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿರಬೇಕು. ಮಗುವಿಗೆ ಇಚ್ಛೆಯಿಲ್ಲದ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಬೋಧಿಸಕೂಡದು.
7. ಶಿಕ್ಷಣವು ಕ್ರೀಡಾ ಮಾರ್ಗದಿಂದ ದೊರೆಯಬೇಕು.
8. ಅನುಭವಗಳ ಮೂಲಕ ಶಿಕ್ಷಣ ನೀಡಬೇಕು.

• MEANING OF EDUCATION :

"Education of man commences at his birth before he can speak, before lie can understand he is already instructed Experiences is the force – runner of precept".

- Emily (1762)

ಎಮಿಲಿ 'ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿರುವ ಗ್ರಂಥ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಿಸರ್ಗಕ್ಕೂ ಮತ್ತು ವ್ಯಕ್ತಿಗಿರುವ ಸಂಬಂಧ ನಿಸರ್ಗವೇ ನಿಜವಾದ ಶಿಕ್ಷಕ ಅದು ಎಲ್ಲವನ್ನು ಕಲಿಸುವುದು ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರ ಇದರಲ್ಲಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯ ಅಂದರೆ ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ ಮಗುವಿನ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಹಂತಗಳು ಮತ್ತು ಆ ಹಂತಗಳಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನೀಡುವ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಹಂತಗಳೆಂದರೆ : –

1. ಶೈಶವಾವಸ್ಥೆ – ಹುಟ್ಟಿನಿಂದ 5 ವರ್ಷ
2. ಬಾಲ್ಯಾವಸ್ಥೆ – 6 to 12
3. ಕೌಮಾರ್ಯಾವಸ್ಥೆ – 12 to 16
4. ಕಿಶೋರಾವಸ್ಥೆ – 16 to 20
5. ಪ್ರೌಢಾವಸ್ಥೆ – 20 ರಿಂದ ನಂತರದ ಅವಧಿ.

- Social Contract (1762)

ಇದು ರುಸೋವಿನ ಅಭಿಪ್ರಾಗಳನ್ನು ಕ್ರಾಂತಿಯ ಮೂಲಕ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವ ಗ್ರಂಥವಾಗಿದೆ. ಇದೊಂದು 'ಕ್ರಾಂತಿಯ ಕಿಡಿ' ಎಂದೇ **ಹೇಳಬಹುದು**. ಇದು ರಾಜಕೀಯ ಅಂಶಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿದೆ.

ಈ ಗ್ರಂಥದಲ್ಲಿ **'ಮನುಷ್ಯ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ಹುಟ್ಟಿದ್ದಾನೆ,** ಆದರೆ ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ಸರಪಳಿಯಿಂದ ಬಂಧಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ. ಎಂಬ ಅಂಶಗಳು ಮೂಡುವಂತಿವೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆಲ್ಲಾ ಪೌರತ್ವದ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಡದೆ ಮನುಷ್ಯತ್ವದ ಶಿಕ್ಷಣ ಕೊಟ್ಟು ಅವರನ್ನು ಸಮಾಜ ಬಂಧನದಿಂದ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಇದರ ಪ್ರಕಾರ, ಸರಕಾರವೆಂದರೆ ಜನರ ನಡುವೆ ನಡೆದ ಒಪ್ಪಂದ. ಕೆಲವರು ಆಳುತ್ತಾರೆ, ಉಳಿದವರು ಕೇವಲ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಕ್ರಮ ಸಂಪತ್ತು ಆಲಸ್ಯ, ಸುಖ, ಸ್ವಾರ್ಥ ಮುಂತಾದವುಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಾನವಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಹೇಳಿಕೆಗಳು ಫ್ರಾನ್ಸ್ ಕ್ರಾಂತಿಗೆ ಪೂರಕವಾದವು. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಈ ಗ್ರಂಥವನ್ನು **"ಕ್ರಾಂತಿಯ ಬೈಬಲ್"** ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ.

- The Progress of Art and Science (1750)

ಇದನ್ನು ಅವನ 38ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ಬರೆದನು. ಇದು ಅವನ ಜೀವನದಲ್ಲಿ ಮಹತ್ವಪೂರ್ಣ ತಿರುವನ್ನು ನೀಡಿತು. ಇದು ಸಮಾಜದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಕುರಿತಾದ ಪುಸ್ತಕವಾಗಿದ್ದು ಸಮಾಜದಲ್ಲಿಯ ಶೋಷಣೆ ಮತ್ತು ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರಗಳಿಗೆ ಕಾರಣಗಳೇನೆಂಬುದನ್ನು ಈ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿ ವಿವರಿಸಿದ್ದಾನೆ. ಇದು ಇವನ ಮೊದಲ ಪುಸ್ತಕವಾದರೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಸಿದ್ಧಿಯನ್ನು ಈ ಪುಸ್ತಕದಿಂದ ಪಡೆದ. ಇದೊಂದು ಅವನ ಜೀವನದ ಮೈಲಿಗಲ್ಲು ಎಂದರೂ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು.

- The New Heloire (1759)

ಈ ಪುಸ್ತಕದ ಕೌಟುಂಬಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ವಿವರಣೆಯನ್ನೂ ನೋಡಬಹುದು. ಹೊಸ ಹೊಸ ಕುಟುಂಬದ ವಿಷಯಗಳು ಇದರಲ್ಲಿವೆ. ಕುಟುಂಬದ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ವಿಶ್ಲೇಷಿಸಿದ್ದಾನೆ.

- ರೂಸೋವಿನ ಕೃತಿಗಳು :

ಜಿ.ಜೆ.ರೂಸೋ ತನ್ನ ಜೀವಿತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ವೃತ್ತಿಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡ ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಸಂಗೀತಗಾರ, ನಾಟಕಗಾರ, ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿ, ಮುದ್ರಣಗಾರ ಇತ್ಯಾದಿ. ಆದರೆ ಅವನ ಅಸಾಧಾರಣ ಕೌಶಲ್ಯ ಹಾಗೂ ವ್ಯಕ್ತಿತ್ವದಿಂದಾಗಿ ಯಾವುದೇ ಒಂದು ವೃತ್ತಿಯನ್ನು ಯಶಸ್ವಿಗೊಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಸಹ ಶಿಕ್ಷಣ, ರಾಜಕೀಯ, ಆರ್ಥಿಕ, ಸಾಮಾಜಿಕ, ಚಿಂತನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಚಿಂತನೆ ಮಾಡಿದ. ಇದರಿಂದಾಗಿ ಅವನೊಬ್ಬ ಸುಪ್ರಸಿದ್ಧ ವ್ಯಕ್ತಿಯಾದ. ಅವನ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು ಅವಲೋಕನ ಮಾಡೋಣ.

1. The Progress of Art and Science (1750)
2. The New Heloire (1759)
3. Social Contract (1762)
4. Emily (1762) –
5. The origin of inequality among Men –
6. Consideration on the Government of Poland
7. Discourse of Political Economy –
8. The Confession -
9. Project for me Education of M.de sainte marls -

- **ರೂಸೋ 41ನೇ ವಯಸ್ಸಿನಲ್ಲಿ ತೇರೆಸಾ ಲಾವಾ** ಎಂಬುವಳೊಂದಿಗೆ ವಿವಾಹವಾಯಿತು. ಮತ್ತು ಇವರಿಗೆ ಐದುಜನ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಹೊಂದಿದ್ದರು. ಮಕ್ಕಳ ಲಾಲನೆ ಪೋಷಣೆ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯವಾಗದ್ದರಿಂದ ಎಲ್ಲಾ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಅನಾಥಾಶ್ರಮದಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಿದರು. ರ ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಕೌಟುಂಬಿಕ ನೆಮ್ಮದಿ ಸಿಗಲಿಲ್ಲವಾಯಿತು. ತಮ್ಮ ಬರಹದಿಂದಲೇ ಫ್ರೆಂಚ್ ಸಮಾಜಶಿಕ್ಷಣ, ರಾಜಕೀಯ ರಂಗಗಳನ್ನು ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕಗೊಳಿಸಲು ಜೀವನವಿಡೀ ಶ್ರಮಿಸಿದ **ರೂಸೋ ಕ್ರಿ.ಶ.1778 ರಲ್ಲಿ ಪ್ಯಾರಿಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಮರಣ** ಹೊಂದಿದರು. ಈ ರೀತಿ ತನ್ನ ಜೀವಿತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ರಂಗದಲ್ಲಿಯೇ ಕ್ರಾಂತಿಯುಂಟುಮಾಡಿ **"ನಿಸರ್ಗವಾದವನ್ನು ಪ್ರತಿಪಾದಿಸಿದರು"**.

- ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆ :

  ರೂಸೋ **ಜಿನೇವಾ ನಗರದಲ್ಲಿ 28ನೇ ಜೂನ್ 1712 ರಲ್ಲಿ ಜನಿಸಿದನು.** ಇವರ **ತಂದೆ ಗಡಿಯಾರಗಳನ್ನು ರಿಪೇರಿ** ಮಾಡುವವರಾಗಿದ್ದರು. ರೂಸೋ ಜನಿಸಿ ಒಂದು ವಾರದ ಮಗುವಿದ್ದಾಗಲೇ ತಾಯಿಯನ್ನು ಕಳೆದುಕೊಂಡನು. ನಂತರ ಚಿಕ್ಕಪ್ಪನ ಆಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಬೊಸ್ಸಾ ಎಂಬ ಗ್ರಾಮೀಣ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಶಾಲೆಗೆ ಸೇರಿಕೊಂಡರು. **ಪ್ರಕೃತಿ ಆರಾಧನೆ, ತೋಟಗಾರಿಕೆ, ಚಿತ್ರಕಲೆ, ಮತ್ತು ವರ್ಣಕಲೆಯಲ್ಲಿ ತೊರೆದು ಪಾದ್ರಿಯ ಆಶ್ರಯವನ್ನು ಪಡೆದನು. ಕ್ರಿ.ಶ.1741 ರಲ್ಲಿ ಪ್ಯಾರಿಸ್ಗೆ ತೆರಳಿ ಓಲ್ಟೇರ್ ಮತ್ತು ಸಿಸಿರೋರಿಂದ ಆಶ್ರಯ** ಪಡೆದನು. ಅಲ್ಲಿ ಜೀವನೋಪಾಯಕ್ಕಾಗಿ **ಸಂಗೀತವನ್ನು** ಕಲಿತನು. **ಆರು ವರ್ಷದವನಿರುವಾಗಲೇ ಕಾದಂಬರಿಗಳನ್ನು** ಓದ ತೊಡಗಿದನು. ಅವನು ಹೆಚ್ಚಿನದಾಗಿ **ಧಾರ್ಮಿಕ ಗ್ರಂಥಗಳನ್ನು** ಓದ ತೊಡಗಿದನು.

1. His life :

He was born in Geneva. Rousseau's mother died at his birth and he grew to be a sensitive and neurotic child. For a long time he remained a vagabond which created in him a love for and knowledge of nature. In 1741 he became a tutor and his experience of teaching gave him permanent interest in education.

His family life was marked by hardship and sometime unseemly deeds. At the age of 41 he married a servant girl. They had five children, and unfortunately all of them were sent to the orphanage.

After attempting many occupations like private tutor, music teacher, composer, secretary and dramatist, it was at the age of 38 he became a successful writer. He died in 1778 in Paris.

• ಜೀನ್ ಜೇಕ್ ರೂಸೊ :

ಪ್ರಪಂಚದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ರಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕ್ರಾಂತಿಗಳಾದವು. ರಾಜಕೀಯ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಎಂದು ಹೆಚ್ಚು ಮನ್ನಣೆ ಪಡೆಯತೊಡಗಿತೋ ಅಂದಿನಿಂದ ಶಿಕ್ಷಣದಲ್ಲಿಯೂ ಕ್ರಾಂತಿಯಾಗಲು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿತು. ಶಿಕ್ಷಣದ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಹರಿಕಾರನೇ ರೂಸೋ ಮಹಾಶಯ. ಸಾಹಿತ್ಯ ಸಂಪ್ರದಾಯಗಳನ್ನು ಧಿಕ್ಕರಿಸಿ ಮಗುವಿನ ಸ್ವಂತಸ್ತಿಕೆ ಅಂತಃ- ಶಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಿ ಅದರ ಮೂಲಕ ಶಿಕ್ಷಣವನ್ನು ಕೊಡುವುದು, ಅಂದರೆ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕೇಂದ್ರ ಬಿಂದುವೇ ಮಗುವಾಯಿತು. ಈ ತತ್ವವನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದ ಶ್ರೇಯಸ್ಸು ರೂಸೋನಿಗೆ ಸಲ್ಲುತ್ತದೆ. ಆಧುನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪಿತಾಮಹ ಎಂದೇ ಪ್ರಸಿದ್ಧನಾದವರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

- ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞರಲ್ಲಿ ಪ್ರಪ್ರಥಮವಾಗಿ "ಶಿಕ್ಷಣವು ಮಾನವನ ಜನ್ಮಸಿದ್ಧ ಹಕ್ಕು" ಎಂದು ಘಂಟಾಘೋಷವಾಗಿ ಸಾರಿದ ವ್ಯಕ್ತಿ ಯಾರು ಎಂಬುದು ನಿಮಗೆ ಗೋತ್ತಿದೆಯೇ ? ಅವರು ಬೇರಾರೂ ಆಗಿರದೆ ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶದ ಜೀನ್ ಜ್ಯಾಕ್ ರೂಸೋ. ಇವನಿಗೆ ಆಧುನಿಕ ಶಿಕ್ಷಣದ ಕಾರಣ ಪುರುಷ, ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶದ ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ಕ್ರಾಂತಿಯ ಪುರುಷ, ಎಮಿಲಿಯ ಸೃಜಕ, ಶಿಕ್ಷಣ ತಜ್ಞರ ತಜ್ಞ, ಮಗು ಕೇಂದ್ರಿತ ಶಿಕ್ಷಣದ ಪ್ರತಿಪಾದಕ, ಮುಂತಾದ ಗುಣ ವಿಶೇಷಣಗಳು ಅನ್ವಯಿಸುವವು.

  ಫ್ರಾನ್ಸ್ ದೇಶದ ನೆಪೋಲಿಯನ್ ಚಕ್ರವರ್ತಿಯು ರೂಸೋ ಅವನ ಬಗ್ಗೆ ಹೀಗೆ ಉದ್ಗಾರ ತೆಗೆದಿರುವನು "ಜೀನ್ ಜಾಕ್ ರೂಸೋ ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಫ್ರೆಂಚ್ ಕ್ರಾಂತಿಯೇ ಸಂಭವಿಸುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ" ಇಂತಹ ಮಹಾನ್ ವ್ಯಕ್ತಿಯ ಜೀವನ, ಬರೆದ ಕೃತಿಗಳು ರೂಪಿಸಿದ ಶಿಕ್ಷಣ ಪದ್ಧತಿ ಹಾಗೂ ಕೊಡುಗೆಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಯನ ಮಾಡೋಣ.

- WESTERN PHILOSOPHERS :

1. JEAN JACK ROUSSEAU :

The 18th century saw many reforms in social, political and religious spheres. All this had influence on education. The then existing schools were narrow in their content, formal in method and harsh in discipline. The educators of the time, therefore, developed new interest in health and physical education, in science and the study of nature, in the use of sense and the effort to teach pupils to think for themselves, and in the practical arts. **Rousseau was on of the prophets of this new education.**

THANKYOU